

Ким саримсоқ пиёз еса уйида ўтирсин

18:00 / 27.06.2021 2804

نَمْ َلَاقَ مُلَسَّوْهَيَلَعُولَلا ِيَلَصَّيَبَنَلَا نَعْ ، ُنَبَّعُولَلا يَصَرِّ رَبَّاجْ نَعْ َكَئِالَّمْلَا نَإِفْ ، آنَدَجْسَمْ نَبَرْقَى َلَفَتَّاُرْكُلَأَوْ مَوْثَلَأَوْ لَصَبْلَا لَكَأَ َلَصَبْ َوَأَمَوْثَلَكَأَنَمْ ِيَأَورِ يَفَوْ .مَدَآ وُنَبُّونَمْ ِيَذَاتِي ِاَمَمْ ِيَذَاتَتْ َنَمْ : ِيَرْخَا يَفَوْ ِوَتْيَبِ يَفَدْعُقَيْلَوْ وَ آنَدَجْسَمْ لَرَتْعَيْلَفْ َوَ آنْلَرَتْعَيْلَفْ ُهَأَورْ . اَهَحِيرَ بَهْدَى ِيَتَحْ آنَدَجْسَمْ نَبَرْقَى َلَفَتَّاُرْكُلَأَوْدَهْ نَمْ لَكَأَ ُهَسْمَحْلَا.

سَآنَلَا اَهْيَا ِهَبْطَخِ يَفَهْنَعُولَلا يَصَرِّ رَمْعَلَاقَ ِيَئِاسَنَلَأَوْ مَلْسُمَلَوْ لَوْسَرْتْيَأَرْ ، مَوْثَلَأَوْ لَصَبْلَا نَيَتَثِيَبَحْ َلِلِا اَمُهَارَأَ َلِلِنَيَتَرَجَشَ نَوْلُكَأَتْ ِعِيَقَبْلَا َلِلِا جَرْخُافْ ِوبَ رَمَادَجْسَمْلَا يَفَلُجَرَلَا نَمْ اَمُهَحِيرَدَحَوْ اَذِرَهْلَلَالَا ِحْبَطَ اَمُهَتَمْيَلَفَ اَمُهَلَكَأَنَمَفْ.

Жобир розияллоху анхудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким пиёз, саримсоқ пиёз ва ёввойи пиёз еса, масжидимизга асло яқин келмасин. Чунки фаришталар одам болалари озор топадиган нарсалардан озор топадилар», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Ким саримсоқ пиёз ёки пиёз еган бўлса, биздан четда бўлсин ёки масжидимиздан четда бўлсин, уйида ўтирсин», дедилар», дейилган.

Яна бошқа ривоятда эса:

«Ким ушбу сабзавотни еса, унинг ҳиди кетмагунча асло масжидимизга яқин келмасин», дедилар», дейилган.

Бешовлари ривоят қилганлар.

Муслим ва Насайи келтирган ривоятда:

«Умар розияллоҳу анҳу ўз хутбаларида:

«Эй одамлар! Сизлар икки хил ўсимликни ейсизлар. Мен у иккисини, албатта, яхшимас деб биламан; У пиёз ва саримсоқ пиёз. Мен кўрганманки, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам масжидда қайси бир одамда уларнинг ҳидини топсалар, амр қиласар эдилар ва у Бақиъга чиқариб юборилар эди. Бас, ким у иккисини ейдиган бўлса пишириб, ўлдириб есин», дедилар».

Шарҳ: Ушбу ривоятларда мусулмонлар ичida жамоатчилик одобини сақлаш, жамоат жойига ноxуш ҳид билан бормаслик ҳақида огоҳлантирилмоқда.

Исломда бу нарсага катта эътибор берилиши маълум ва машҳур. Катта жамоатларга, Жума, Ийд намозлари ва шунга ўхшаш жойларга ғусл қилиб борилиши бежиз эмас. Бу ҳам терлаш туфайли инсонда пайдо бўладиган ноxуш ҳидларни кетказиш, кўпчиликка озор бермаслик учун шариатга киритилган.

Ушбу ривоятларда одамдан еган таоми туфайли ноxуш ҳид чиқадиган бўлса, жамоат бундан озор топиши таъкидлаб айтилмоқда.

Ушбу ривоятлардан олинадиган фойдалар:

1. Пиёз, саримсоқ пиёз ва ёввойи пиёз еган кишилар масжидга яқин келмасликлари зарурлиги.
2. Одам болалари озор топадиган нарсага эга бўлган киши масжидга бормаслиги кераклиги.

3. Үндай нарсалардан фаришталар ҳам озор топиши, шунинг учун мазкур кишилар масжидга бормаслиги маъқул эканлиги.
4. Саримсоқ пиёз ёки пиёз еган одам нафақат масjid, балки бошқа жамоат жойларга ҳам бормай, уйида ўтириши лозимлиги.
5. Мазкур нарсаларни тановул қилған одам то ҳиди кетмагунича, масжидга бормай туриши лозимлиги.
6. Саримсоқ пиёз ёки пиёз еб, масжидга келған одамни имом масжиддан чиқариб юбориши мүмкінлиги. Пайғамбар соллаллоху алайҳи васаллам бундай кимсаларни Бақеъ қабристонига чиқартириб юборар эканлар.

Демак, ушбу ривоятларда зикр қилингандардан бошқа ноқулай ҳидга сабаб бўладиган нарсаларни еб ҳам масжидга, жамоат жойларига бориб бўлмас экан.

Ривоятда Ҳижоз юртларида ўша пайтларда маълум ва машҳур бўлган ўткир ҳидли нарсалар зикр қилинган. Шунга қиёсан, ҳамма нохуш ҳидли, бошқаларга озор берадиган нарсаларни истеъмол қилған кишилар масжидга ва бошқа жамоат жойларига бормасликлари ҳукм қилинган.

«Ҳадис ва ҳаёт» китоби асосида тайёрланди